Студијски програм:	**Мастер академске студије – *Студије наука безбедности***

Назив предмета: НАЦИОНАЛНИ СУВЕРЕНИТЕТ И ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Наставник/наставници: др Мирослав Младеновић, редовни професор, др Владимир Н. Цветковић, редовни професор, др Ивица Ђорђевић, ванредни професор

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5.0

Услов:

Циљ предмета

У оквиру реализације основних садржаја предмета, студенти се оријентишу да процењују и вреднују различите класичне и модерне теорије националног суверенитета у контексту актуелне геополитичке стварности.

Први део садржаја посвећен је теоријским концептима државе са тежиштем на схватању њеног традиционалног обележја – суверенитета; партнерства и дијалога државе и цивилног друштва, као и положаја националне државе у условима све присутнијег деловања транснационалних институција у међународним односима. Други део, односи се на сагледавање главних димензија глобализације: економску, инфраструктурну, политичку, културну, медијску, војну, еколошку и др., превасходно кроз делатност транснационалних институција.

Хеуристички, предмет има за циљ да обезбеди академски увид у плодну разноврсност теоријских модела државе, суверенитета и транснационалних институција и да омогући реалније поимање великих процеса који мењају политичко-безбедносну мапу света.

Исход предмета

Планирани ефекат предмета је да студенти, кроз различите облике наставе, самостални рад и упознавање са искуствима из праксе, стекну знања о различитим теоријским приступима и моделима државе, националног суверенитета, транснационалних институција и њиховој трансформацији у оквиру процеса транзиције и глобализације. Практична сврха студија састоји се у оспособљавању студената за критичку анализу конкретних политичко-безбедносних феномена у контексту националних, регионалних и глобалних друштвених процеса и текућих промена као и за обављање аналитичко-истраживачких послова у државним органима, агенцијама и социјалним службама, али и НВО и образовним институцијама које се баве образовањем кадрова у пољу безбедности.

Садржај предмета

Теоријска настава: Класичне и модерне теорије државе; Модели односа: цивилно друштво држава; Либерални концепт минималне државе; Држава у тоталитарним и ауторитарним режимима (корпоративна и реал-социјалистичка држава); Криза државе благостања (државе социјалне сигурности); Национална држава у глобализацијском оквиру; Држава у процесима транзиције и консолидовања демократије; Утицај транснационализације људских активности на суверенитет држава; ограничена сувереност као глобални безбедносни изазов.; концепт хумане безбедности и глобално друштво у настајању.

Литература

Обавезна:

Младеновић, М. (2014). Перспективе националног суверенитета. У З. Килибарда, Младеновић, М. и Ајзенхамер, В. *Геополитичке перспективе савременог света* (стр. 197-217). Београд:, Факултет безбедности.

Нешковић, С. (2007). *Ограничени суверенитет*. Чачак: Виша пословна школа.

Сасен, С. (2004). *Губитак контроле? Суверенитет у доба глобализације*. Београд: Београдски круг.

Ђорђевић, И. (2007). Однос суверенитета и безбедности на почетку XXI века. *Зборник Факултета безбедности,* 2007, 259-276.

Ђорђевић, И., Филијовић, М. и Гачић, Ј. (2017). *Безбедност, економија и одрживи развој*. Београд: Факултет безбедности.

Допунска:

Стојиљковић, З. (2013). *Држава и корупција*. Београд: Чигоја штампа.

Павловић, В. (2012). *Држава и друштво*. Београд: Чигоја штампа.

Хеј, К., Листер, М. и Марш, Д. (2013). *Држава – теорије и питања*. Београд: Завод за издавање уџбеника.
Павловић, В. и Стојиљковић, З. (Ур.). (2008). *Савремена држава*. Београд: КАС и ФПН.
Аврамов, С. (2005). *Алтернативни модел светске заједнице: цивилно друштво и невладин сектор*. Београд: Нова Европа.
Ђорђевић, И. (2007). *Безбедносна архитектура у условима глобализације*. Београд: Факултет безбедности и Службени гласник.
Ivanis, Z., & Djordjevic, I. (2015). Concept of Human Security as an Analytical Framework for Determining the International Position of a Small State, *Bezbednosni dijalozi / Security Dialogues*, *6*(2), 11-33.

Број часова активне наставе: 5/75	**Теоријска настава: 3/45**	**Практична настава: 2/30**
Методе извођења наставе: Предавања, презентације, семинарски радови, студијски истраживачки рад		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	**50**
колоквијум-и	**10**	.....	
семинар-и	**10**		
Студијски истраживачки рад	**30**		